

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl soudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobkyně:

■, narozena dne ■
státní příslušnost ■
bytem ■
zastoupena obecným zmocněncem XX
bytem ■

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2018, č. j. OAM-745/ZA-ZA02-P06-PD1-2015

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 8. 2018, č. j. OAM-745/ZA-ZA02-P06-PD1-2015, se pro vady řízení zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Napadeným rozhodnutím Ministerstvo vnitra neprodloužilo dle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), žalobkyni doplňkovou ochranu s poukazem na pominutí důvodů, pro které jí byla udělena, když shledalo, že v případě jejího návratu do země původu jí již nehrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.
2. Žalobkyně na území České republiky pobývala na základě rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2016, č. j. OAM-745/ZA-ZA02-VL18-2015, které nabylo právní moci dne 28. 4. 2016. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců.
3. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že k udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany bylo v rozhodnutí ze dne 8. 4. 2016 přistoupeno z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy, neboť žalobkyně přesáhla po vycestování z vlasti zákonem předvídanou dobu, na kterou měla vycestování povolené, a ze strany kubánských úřadů jí tak hrozily problémy, které mohly dosáhnout až jejího zadržení a mučení či nelidského a ponižujícího zacházení s její osobou. Žalovaný konstatoval, že v mezidobí došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti žalobkyně ve vztahu k žalobkyni prezentovaným potížím, že udělení doplňkové ochrany již není zapotřebí. Žalovaný odkázal na informaci MZV ČR ze dne 15. 3. 2017, č. j. 91328/2017-LP'TP, dle níž došlo k novelizaci migračního zákona Kubánské republiky č. 1312 ze dne 20. 9. 1975 dekretem č. 205 ze dne 26. 10. 2012 a touto novelou došlo k výrazné změně kubánské migrační politiky. Nová právní úprava rozšířila možnosti kubánských občanů cestovat do zahraničí, k nedodržování příslušných ustanovení migračního zákona či jeho svévolnému výkladu dochází pouze v ojedinělých případech, které se týkají opozičních aktivistů, počet takových případů ovšem není příliš vysoký. Z aktuálních informací o situaci na Kubě dle žalovaného vyplývá, že kubánští občané vracející se do vlasti již automaticky nečelí závažným problémům a nebezpečí vážné újmy. Pokud jde o zdravotní stav žalobkyně, která trpí revmatickou artritidou, na kterou v případě krize užívá léky, žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení nevyplynulo, že by tato nemoc žalobkyni, vyjma těžké fyzické práce, omezovala v jejích každodenních aktivitách či možnosti zaměstnání, nebo že by jí nebylo již během života na Kubě poskytnuto potřebné léčení. Žalobkyně správnímu orgánu také v této souvislosti nepředložila žádnou lékařskou zprávu, která by závažnost její nemoci potvrzovala a neuvedla tuto skutečnost ani mezi důvody podané žádosti o prodloužení doplňkové ochrany v České republice. Tvrzení žalobkyně, že by s ohledem na předchozí problémy mohla být okamžitě po návratu do vlasti zadržena, žalovaný považoval za ničím neodůvodněnou subjektivní spekulaci žalobkyně. Zdůraznil, že žalobkyně nikdy nebyla členem žádné politické strany nebo organizace a nikdy se, i přes nesouhlas s vládním režimem, neúčastnila protivládních akcí. Žalovaný doplnil,

že tyto skutečnosti posuzoval již v rámci původního řízení ve věci žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu ze dne 2. 9. 2015 a v následném rozhodnutí ze dne 8. 4. 2016. Žalovaný zopakoval, že doplňková ochrana byla žalobkyni udělena výhradně ve vztahu k tehdejšími migračním předpisům Kuby, které nevyklučovaly ohrožení žalobkyně nebezpečím vážné újmy v případě jejího opožděného návratu do vlasti.

II. Žaloba

4. Žalobkyně v žalobě především namítala, že žalovaný při popisování situace na Kubě vycházel z informací, které jsou nejednoznačné a nevyklučují postih žalobkyně při jejím návratu do vlasti. Dle žalobkyně jsou na Kubě stále potlačována lidská práva a žalobkyni a jejímu manželovi po návratu do vlasti nadále hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobkyně současně konstatovala, že předmětem činnosti zastupitelského úřadu na Kubě není sledování lidských práv, zastupitelský úřad vychází z oficiálních zdrojů, tj. zdrojů ovlivněných komunistickým režimem Kuby. Opírat důvody pro neprodloužení doplňkové ochrany o zprávy zastupitelského úřadu je tak dle žalobkyně nesprávné. Zamítnutí prodloužení doplňkové ochrany je odůvodněno změnou migrační politiky, která má zaručovat beztravný návrat občanům vracejícím se z emigrace. Hlavním důvodem poskytnutí doplňkové ochrany žalobkyni v roce 2016 ale nebyl strach z pronásledování, protože se žalobkyně a její manžel nevrátili do zákonem určené doby, ale strach z represí a režimu, který na Kubě panuje. V tomto ohledu se situace nezměnila. Důvodem udělení doplňkové ochrany bylo zejména to, že se žalobkyně před svým odjezdem cítila sledována a monitorována lidmi z CDR, nechtěla se účastnit agitačních schůzí a průvodů. Z důvodu, že její dcera emigrovala, byla propuštěna z pozice vedoucí v kavárně, kde pracovala více než 10 let. Žalobkyně opustila vlast ze strachu o sebe a manžela, který byl obviňován z psaní protirežimních nápisů. Žalobkyně se obává, že v případě návratu na Kubu by se situace mohla opakovat, nebo být ještě horší. Pokud byla důvodem pro poskytnutí doplňkové ochrany politicko-sociální situace žalobkyně a její strach ze stupňujících se represí, pak údajná změna migrační politiky a možnost beztravného návratu emigrantů nemůže být důvodem pro zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Žalobkyně dále uvedla, že má v České republice dceru, zetě a tři vnoučata, se kterými žije ve společné domácnosti. V České republice nalezla stabilní práci ve společnosti AKT plastikářská technologie Čechy, spol. s r. o., studuje češtinu. Při návratu na Kubu, kde byla omezována v podnikání, se obává o svůj zdravotní stav a sociální situaci. Žalobkyně uzavřela, že jí i jejímu manželovi nadále hrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14 odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu, a je proto třeba jí doplňkovou ochranu prodloužit.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný v písemném vyjádření uvedl, že žalobu považuje za nedůvodnou. Doplňková ochrana byla žalobkyni udělena nejen z důvodu jí tvrzeného pronásledování za protirežimní činnost,

ale i z důvodu, že jí v zemi původu hrozily problémy související s emigrací, které mohly dosáhnout až zadržení a mučení či nelidského a ponižujícího zacházení. V mezidobí od udělení doplňkové ochrany však došlo na Kubě k podstatným změnám v možnosti vycestování a návratu kubánských občanů do vlasti. Je zřejmé, že situace na Kubě prošla výraznou proměnou a žalobkyni již v zemi původu nebezpečí nehrozí. Žalovaný považuje napadené rozhodnutí za věcně správné. Žalobkyní tvrzené skutečnosti ukazují na ekonomické motivy a rodinné vztahy v ČR, které nechce přerušit. Tyto důvody jsou z pohledu mezinárodní ochrany irelevantní a je třeba, aby žalobkyně řešila svou situaci v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, který na takové důvody pamatuje. Žalovaný navrhol, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

IV. Posouzení soudem

6. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobkyni, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo.
7. K otázce odnětí doplňkové ochrany Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011 - 57, uvedl, že tento postup je možný „*jen a pouze tehdy, došlo-li ke kvalifikované změně, resp. úplnému zániku, těch okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany.*“ Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku dále dospěl k závěru, že: „*Pro účely rozhodování o odnětí doplňkové ochrany jsou tyto okolnosti fixovány v důvodech rozhodnutí o jejím udělení a následně je nelze beze změny či zrušení tohoto rozhodnutí (např. cestou mimořádných opravných prostředků) měnit. Důvodem odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) citovaného zákona proto nemůže být, dospěje-li správní orgán dodatečně k závěru,*
že tato ochrana vůbec neměla být rozhodnutím o jejím udělení poskytnuta, a snaží-li se jejím odnětím „revidovat“ původní rozhodnutí.“ Srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2010, č. j. 3 Azs 8/2010 - 79, či rozsudek ze dne 21. 5. 2018, č. j. 7 Azs 74/2018 - 48. Od uvedené judikatury neshledal krajský soud důvod se odchýlit.
8. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 8. 4. 2016, č. j. OAM-745/ZA-ZA02-VL18-2015, jímž byla žalobkyni ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců, žalovaný uvedl: „*Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda žadatelce o mezinárodní ochranu brozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání a to z důvodu, že se obává možného stíhání a uvěznění. Před svým odjezdem se cítila sledována, monitorována a hlídána lidmi z CDR. Jmenovaná opustila vlast ze strachu z režimu, který na Kubě panuje. V případě návratu výše jmenované žadatelky o udělení mezinárodní ochrany do vlasti se tato obává, že by se situace mohla opakovat a byla by ještě horší. Výše citované aktuální informace o situaci na Kubě jednoznačně vypovídají, že v této zemi je situace natolik neuspokojivá, že nevylučuje možnou persekuci ze strany státních orgánů nebo k nespravedlivému zadržování. Po zhodnocení výpovědi žadatelky o okolnostech jejího pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jejích hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů dospěl*

správní orgán rozhodující ve věci k závěru, že by výše jmenované žadatelce o mezinárodní ochranu v případě návratu do vlasti brožilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.“

9. Z výše uvedeného dle krajského soudu rozhodně nelze dovodit, že žalobkyni byla udělena doplňková ochrana na území České republiky v souvislosti s objektivními možnostmi občanů Kubánské republiky opouštět zemi původu a vracet se tam. Tvrzení žalovaného, že doplňková ochrana byla žalobkyni udělena výhradně ve vztahu k tehdejším migračním předpisům Kubu, které nevylučovaly ohrožení žalobkyně nebezpečím vážné újmy v případě jejího opožděného návratu do vlasti, tak nemá oporu ve správním spise.
10. I kdyby tomu tak ale bylo, nemohl by žalovaný žalobkyni doplňkovou ochranu nyní odejmout s odůvodněním, že v mezidobí došlo ke změně kubánské migrační politiky s odkazem na novelizaci migračního zákona Kubánské republiky č. 1312 ze dne 20. 9. 1975 dekretem č. 205 ze dne 26. 10. 2012. O novele migračního zákona, která vstoupila v platnost v lednu roku 2013, se totiž zmiňovalo již předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2016, č. j. OAM-745/ZA-ZA02-VL18-2015, jímž byla žalobkyni doplňková ochrana udělena.
11. Z uvedených důvodů shledal soud žalobu důvodnou. Za nedůvodnou naopak považoval námitku žalobkyně, že zprávy zastupitelského úřadu nelze považovat za objektivní a nelze z nich při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu vycházet. Získávání zpráv o zemi původu mimo jiné prostřednictvím zpráv zastupitelského úřadu je běžnou a respektovanou praxí. Vždy je samozřejmě potřeba ověřit získané informace z více zdrojů. K otázce, jaké informace o zemi původu lze v řízení o udělení mezinárodní ochrany použít, se v minulosti opakovaně také již vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Z jeho judikatury vyplývá, že „při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. *Kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení*, in: GYULAI, G.: *Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU*, Budapest, 2007)“, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS.

V. Závěr a náklady řízení

12. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení dle § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
13. Soud zrušil napadené rozhodnutí bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.

14. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, měla by proto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ze spisu neplyne, že by žalobkyni jakékoli náklady řízení vznikly, žalobkyně ostatně žádné náklady nevyčísila, soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 1. dubna 2019

Mgr. Zdeněk Macháček
soudce